

A Győri Ítéltábla a Réti, Antall és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek**, a dr. Gömöri Krisztina ügyvéd és a dr. Szentmiklósi Attila ügyvéd által képviselt **alperes** ellen közös vagyon megosztása iránt indított perében a Veszprémi Törvényszék 2015. június 15. napján meghozott 1.P.21.402/2010/120. számú ítélete ellen a felperes részéről 121., 129., az alperes részéről 122. sorszám alatt benyújtott fellebbezések folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatja. A felperes által az alperesnek fizetendő marasztalási tőkeösszeget 190.626.496 (Egyszázkilencvenmillió-hatszázhuszonhatezer-négyszázkilencvenhat) forintra, ebből 81.836.500 (Nyolcvanegymillió-nyolcszázharminchatezer-öttszáz) forint után 1998. január 1-jétől, 46.403.479 (Negyvenhatmillió-négyszázháromezer-négyszázhetvenkilenc) forint után 1998. április 1-jétől, 5.662.874 (Ötmillió-hatszázhatvankettőezer-nyolcszázhetvennégy) forint után 1999. május 1-jétől, 56.723.643 (Ötvenhatmillió-hétszázhuszonháromezer-hatszáznegyvenhárom)forint után 2001. november 6. napjától 2013. június 30. napjáig járó a mindenkori késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő, 2013. július 1. napjától a kifizetés napjáig a mindenkori késedelemmel érintett naptári félét első napján érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő kamataira felemeli.

A felperes által az alperesnek az elsőfokú ítélet szerint fizetendő perköltség összegét 16.896.575 (Tizenhatmillió-nyolcszázkilencvenhatezer-öttszázhetvenöt) forintra felemeli.

Köteles a felperes az alperesnek 15 napon belül megfizetni 10.160.000 (Tízmillió-egyszázhatvanezer) forint másodfokú perköltséget.

A feljegyzett fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a korábban az alperes településrészeként létezett felperest a **Ország 2** Köztársaság Elnöke 116/1997. (IX.3.) KE határozatával nyilvánította önálló településsé 1997. október 1. napjától. A felek a közös vagyon megosztásával kapcsolatban folytatott tárgyalásaik során abban állapodtak meg, hogy a felperest lakosságarányosan a közös vagyoni 19,16 %-a illeti meg. 1997. szeptember 30-án **"Település"1** Város Önkormányzatának könyv szerinti értéken számolva 4.594.975.000 forint nettó értékű eszközállománya volt, melynek fedezete 1.620.551.000 forint összegű saját tőkéből, 529.619.000 forint összegű tartalékból, illetve pénzmaradványból, valamint 2.444.805.000 forint összegű idegen tőkéből, mint kötelezettségből állt. A peres feleknek a jelen eljárást megelőzően, illetve részben azzal párhuzamosan zajló vagyonmegosztása kizárólag az eszközállományt érintette, tekintet nélkül a 2.444.805.000 forint összegű kötelezettségeire. A felperes a felek közös vagyonából az elsőfokú eljárás során beszerzett igazságügyi szakértői vélemény 7. melléklete szerint felsorolt vagyonelemekből álló, összesen 897.233.975 forint összegű vagyont kapott meg.

A **"Település"1** közigazgatási területén üzemanyag tárolására szolgáló állami tulajdonú ingatlanok a szovjet csapatok kivonulása után a Kincstári Vagyoni Igazgatóság, illetve jogelődje kezelésébe kerültek. A Kincstári Vagyoni Igazgatóság az ingatlanokat előbb bérbeadás útján hasznosította, majd azokat 1992. október 15-én az **"A"** Rt-be apportálta, a kapott részvényeket pedig 1993. december 14-én értékesítette. A Kincstári Vagyoni Igazgatóság álláspontja szerint **"Település"1** városa a részvények ellenértékének 50 %-ára volt jogosult, ezért 97.400.000 forint értékű kárpótlási jegyet 64.890.000 forint címletértékben a **"B"** Rt-nél letétbe helyezett. A kárpótlási jegyeket alperes neve 1997-ben felvette, az ezt meghaladó igénye érvényesítése érdekében pedig pert indított a Kincstári Vagyoni Igazgatóság ellen. A Fővárosi Bíróságon 38.G.75.947/1997. számon indult ügyben a Legfelsőbb Bíróság Gf.IV.31.489/1995/5. számú másodfokú ítéletét a Legfelsőbb Bíróság Pfv.X.22.329/2005/5. számú végzése hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A Fővárosi Ítéltábla 2007. november 8-án jogerőre emelkedett 10.Gf.40.398/2007/5. számú másodfokú ítéletével a Kincstári Vagyoni Igazgatóságot 107.682.000 forint tőkeösszeg, valamint 6.600.000 forint perköltség megfizetésére

kötelezte alperes neve javára. **"Település"1** Város Önkormányzata az e perben eljáró jogi képviselőnek a megítélt perköltségnél 42.248.149 forinttal többet, összesen 48.848.149 forintot fizetett meg (... igény)

1994. november 25-én a **Ország 1** Tengerentúli Gazdasági Együttműködési Alap (OECF) és a **Ország 2** Köztársaság Kormánya között ... számon kölcsönegyezmény jött létre, melynek alapján az OECF 4.914.000.000 forint japán jen összegű kölcsönt (japán hitel) nyújtott a **Ország 2** Állam részére azzal a céllal, hogy **"Település"1** és térsége környezetvédelmi rehabilitációs programjának kommunális alprogramja megvalósuljon. A beruházásnak **"Település"1** Város Önkormányzatán kívül további öt település volt részese. A hitel igénybevételére vonatkozóan a **Ország 2** Állam 1995. március 31-én kölcsönszerződés írt alá **"Település"1** Város Önkormányzatával és az öt másik településsel melynek keretében az állam a japán hitelből 2.140.400.000 forintot kölcsönzött tovább **"Település"1** Város Önkormányzatának. Ez az összeg a megvalósuló közműfejlesztési beruházás 68 %-át fedezte, a fennmaradó 32 %-ot az alperes saját forrásból volt köteles biztosítani. A kölcsön futamideje 25 év volt, ezen belül az első 7 év türelmi időnek számított, az első törlesztés esedékessége 2001. november 20. napján került meghatározásra. A közműfejlesztési beruházások 1995-ben megkezdődtek, a gázberuházás 1998. május 31-ig, a szennyvízberuházás 1998 decemberéig befejeződött. A japán hitel önrészeként megkövetelt összeg **"Település"1** Város Önkormányzatának 1997. évi költségvetési rendeletének kiadási tételei között szerepelt, összesen 204.000.000 forint összegben. A peres felek között a vagyonmegosztás tárgyában folytatott tárgyalások egyik közbelső lépésként a felek akkori álláspontja az volt, hogy az ivóvíz beruházásból a felperest illető önrész az eredeti előirányzat szerint 76.347.000 forint, amelyből kiindulva - és az egyéb vagyonelemek még el nem dőlt sorsát is figyelembe véve - az alperes 1999. április 30-án 18.200.000 forintot részbeni teljesítésként átutalt a felperesnek.

A japán hitel törlesztő részletét mind a felperes, mind az alperes 2001 novemberétől 2011 novemberéig önállóan fizette. A **Ország 2** Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény 75. § /3/ bekezdésének 2011. november 26-ától hatályos rendelkezése szerint az Országgyűlés 2011. december 1-jei hatállyal lemondott a **Ország 2** Államnak a **"Település"1** és Régiója Környezetvédelmi Rehabilitációs Programra létrehozott céltársulásban részt vevő **"Település"2**, **"Település"3**, **"Település"4**, **"Település"5**, **"Település"6**, **"Település"7** és **"Település"1** települések önkormányzataival szemben fennálló kölcsönkövetelés törlesztési és kamatösszegéről.

A felperes önálló településsé válását követően 1997. év IV. negyedévében a felperes által üzemeltetett intézmények fenntartására az alperes 46.403.479 forintot teljesített a felperes részére. alperes neve felperes neve illetőségével kapcsolatban 1997-ben 327.346.000 forint fejlesztési célú kiadást teljesített, melynek 1997. utolsó negyedévére jutó időarányos része 81.836.500 forint, az esetlegesen igénybevett központi költségvetési támogatás nélkül.

A felperes önálló településsé válását követően 1997. november 21-én alakult meg saját képviselőtestülete. Ezen időponttól kezdődően volt joga arra, hogy helyi adók kivetésére vonatkozó önkormányzati rendeletet hozzon. A felperes ilyen rendeletet 1997. év IV. negyedévében nem bocsátott ki.

1997. szeptember 30-án **"Település"1** Város Önkormányzatának tulajdonában állt a **"Település"1i** Közülemi Vállalat. A **"C"** Bt. által 1999. augusztus 11-én a jelen per felperesének felkérésére készített magánszakértői vélemény szerint 1999. június 30-án a **"Település"1i** Közülemi Vállalat vagyonkezelésében lévő ingatlanoknak, a tulajdonában levő gépeknek, gépberendezéseknek és felszereléseknek az ingatlanpiacon elérhető legvalószínűbb reális piaci értéke, azaz eszközértéke 321.045.800 forint volt.

A felek között az önkormányzati közös vagyon megosztása iránt indult perben a Veszprém Megyei Bíróság 3.P.20.129/2008/32. számú ítéletét a Győri Ítéltábla Pf.I.20.401/2009/8. számú végzése hatályon kívül helyezte. A másodfokú eljárás költségét a felperes részére 25.000 forintban, az alperes részére 1.200.000 forintban állapította meg. A másodfokú végzés szerint a megismételt eljárásban tisztázandó, hogy a megosztás tárgyát képező közös vagyon milyen vagyoni elemeket tartalmaz, továbbá, hogy egyes vagyon igények rendezése miként történt, arra sor került-e. A külterületi adókkal kapcsolatos igényt illetően be kell szerezni a Veszprémi Bíróságnak a 6.P.20.689/1999. számú ügyben hozott jogerős határozatát, a Kincstári Vagyoni Igazgatósággal szembeni úgynevezett ... igényrel összefüggésben a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.398/2007/5. számú jogerős ítéletének alapjául szolgáló periratokat, valamint a peres felek között a közigazgatási határral kapcsolatosan a Veszprémi Városi Bíróság előtt 9.G.20.165/2002. számon folyamatban volt peres ügy iratanyagát. A hatályon kívül helyező végzés iránymutatása szerint amennyiben vitatott, a vagyon megosztás tárgyát képező egyes vagyontárgyak létét és közös vagyoni jellegét a felperesnek kell bizonyítania.

A felperes többször módosított kereseti kérelme szerint az alperes 338.939.925 forintot közös vagyon megosztása címén köteles megfizetni. Ezt meghaladóan a felperest illeti meg a **"Település"1i** Közülemi Vállalatnak a **"C"**

Bt. által megállapított érték alapján számított 19,16 %-ka, vagyis 61.512.000 forint. A ...ral kapcsolatos elszámolási igény keretén belül a 19,16 %-os részesedési arányra figyelemmel az alperes további 20.628.000 forint készpénzre és 2.695.000 forint kárpótlási jegy ellenértékének megfizetésére köteles. A közös vagyon megosztását meghaladóan a felperes a Ptk. 361. § szerinti jogalap nélküli gazdagodásra alapítottan kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a japán hitellel összefüggésben 50.000.000 forint, külterületi adók címén 134.851.000 forint, a "D" Zrt. iparüzési adója címén 28.433.000 forint megfizetésére. A közös vagyoni jutót illetően nem vitatta az elsőfokú eljárás során beszerzett igazságügyi könyvszakértői véleménynek azt a megállapítását, mely szerint a könyv szerinti eszközérték alapján számolt felperesi jutó 880.397.000 forint. Ugyanakkor a szakvéleményben írtakkal szemben álláspontja szerint a felperes által átvett könyv szerinti érték 529.444.075 forint volt, mivel az igazságügyi szakértői vélemény 7. számú mellékletének 320. és 321. sorában lévő eszközöket - a gáz- és szennyvízberuházást - összesen 367.829.900 forint erejéig a felperes finanszírozta. A felperesnek átadott értékből levonandó a felek peren kívüli megállapodása alapján megosztott ingatlanok kapcsán elszámolt 12.013.000 forint. A ...ral kapcsolatos igénnyel összefüggésben arra hivatkozott, hogy a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.398/2007/5. számú jogerős ítélete szerint a megítélt összegben felül 14.068.000 forint értékű kárpótlási jegy illeti meg a peres feleket. A kárpótlási jegyeket az alperes 1997-ben felvette, de azokkal a felperes felé nem számolt el. Kifejtette, hogy a megítélt összeggel szemben csak a jogerős ítélet szerinti perköltség számolható el kiadásként. Az alperes által ezt meghaladóan ténylegesen kifizettként hivatkozott ügyvédi munkadíj rendkívül eltűzött. Mindezekre tekintettel a vagyonközösség megosztása címén a felperesnek 338.939.925 forint + 61.512.000 forint + 20.628.000 forint + 2.695.000 forint jár. A jogalap nélküli gazdagodás címén előterjesztett kereseti kérelme kapcsán arra hivatkozott, hogy a japán hitellel összefüggő ivóvíz projekt megvalósításakor a felek már különváltak. Az alperes 1997. évi költségvetési rendeletének kiadása között a felperes ivóvíz beruházása az eredeti költségvetési előirányzatban 100.000.000 forint, majd a féléves módosítás során 204.000.000 forint összeggel szerepelt, melynek része volt a felperest illető hozzávetőlegesen 76.000.000 forintos önrész is. Az ivóvíz beruházásból a felperest illető önrész az eredeti előirányzat szerint 76.347.000 forint volt, amely a kivitelezői szerződés szerint 66.276.000 forintra csökkent, tehát a tervezett előirányzathoz képest 10.071.000 forint összeg megtakarításként mutatkozott. Ennek megfelelően a felperest a 66.276.000 forint felett további, a megtakarításból arányosan járó 1.924.000 forint illeti meg, így összesen 68.200.000 forintra jogosult. Ebből az összegből azonban az alperes csupán 18.200.000 forintot utalt át a felperesnek, így a fennmaradó 50.000.000 forinttal változatlanul tartozik. A külterületi adókra

alapított követelést illetően előadta, hogy a két peres önkormányzat szétválását követően a területi megállapodást az alperes felmondta, ezért a felperesnek nem volt hivatalosan bejegyzett külterülete, így a külterületi adókat az alperes szedte be a kötelezettektől. Állítása szerint ez a bevétel azonban a felperest illette volna meg. A "D" Zrt. 1997. évi IV. negyedévi iparűzési adója címén előterjesztett kereseti kérelmét arra alapította, hogy a felperesi önkormányzat alakuló ülésén az alperesi önkormányzat jelenlévő irodavezetőjének véleménye alapján nem került sor adórendelet létrehozására. A felperesi önkormányzat adórendelet hiányában nem tudta a közigazgatási határain belül az adóbeszedést 1997. év IV. negyedévére vonatkozóan érvényesíteni, a "D" Zrt. 1997. év IV. negyedévi iparűzési adója ezért az alperesi önkormányzathoz folyt be. A "D" Zrt. az 1997. év IV. negyedévre 59.853.000 forintot fizetett meg, ebből az alperes 22.495.500 forintot túlfizetésként visszautalt, a különbözetként mutatkozó 28.433.000 forintra azonban a felperes jogosult. A felperes késedelmi kamat igényt is érvényesített egyes évekre beszedett külterületi adók vonatkozásában a következő év január 1. napjától, a japán hitelre és a Közüzemi Vállalat értékére alapított kereseti kérelem esetén 2001. november 16. napjától, a "D" Zrt. adója után 2003. január 13. napjától, míg a ...ral kapcsolatos követelése után 2007. december 1. napjától kezdődően. Kérte továbbá az alperest perköltségben is marasztalni.

Az alperes a kereseti kérelem elutasítását kérte, egyúttal többször módosított beszámítási kifogást és viszontkeresetet terjesztett elő. A per során az eredeti kereseti kérelem egyes részletei körében tett elismerő nyilatkozatait visszavonta. A perben szerzett igazságügyi könyvszakértői véleményt elfogadva hangsúlyozta, hogy a felperest megillető 880.397.000 forintos jutóhoz képest a felperes 897.273.975 forint értékben vett át eszközvagyonot az alperestől. Ugyanakkor a szakvéleményben írt 880.397.000 forintnál figyelemmel kell lenni arra is, hogy az eszközoldalán megjelenő érték fedezetét a mérleg szerinti forrásoldal szerint részben idegen forrás biztosította. A szakértői vélemény alapján a 2.444.805.000 forint idegen forrásból (passzíva) az alperes igazoltan 989.790.156 forintot megfizetett, így abból 1.455.014.844 forint átkerült a saját vagyonba. Ezért a saját vagyon teljes összege 3.605.184.844 forint, az ez alapján számolt felperesi jutó 690.753.416 forint. A felperes ezzel szemben 897.273.975 forint értékben vett át vagyont, a terhére mutatkozó különbözet 206.520.559 forint. Kérte, hogy a bíróság ezen összeg visszafizetésére kötelezze a felperest jogalap nélküli gazdagodás címén. A felperesnek a ...ral kapcsolatos igényét illetően előadta, hogy az alperesnek a Kincstári Vagyon Igazgatósággal szemben az igénye közel öt évvel a felperes önálló településsé válását megelőzően nyílt meg. Az e tárgyban folyamatban volt peres eljárás csak 2007. évben fejeződött be,

ezért az alperesnek a ...ral kapcsolatos követelése a peres felek szétválásának időpontjában csupán elszámolási igényként szerepelt az alperes könyvviteli mérlegében. Álláspontja szerint a javára megítélt 14.068.000 forint összegű kárpótlási jegyeket a felek szétválását megelőzően már megkapta, azok részét képezték a vagyonmegosztás során kiindulópontként figyelembe veendő 1997. szeptember 30-i könyvviteli mérlegnek, így azt külön címen a felperes nem követelheti. A jogerősen megítélt 107.682.000 forinttal szemben el kell számolni az alperes által igazoltan kifizetett, a jogerős ítélet szerinti ügyvédi munkadíjat meghaladó 42.248.949 forintot, így a felperesnek e címen mindössze 12.537.126 forint jár.

A Közüzemi Vállalat vagyonára vonatkozó igény kapcsán ugyancsak arra hivatkozott, hogy annak értéke részét képezte az 1997. szeptember 30-i mérlegnek. Vitatta a felperes által hivatkozott "C" Bt. által készített magánszakértői véleményt, hivatkozva arra, hogy az nem a Közüzemi Vállalatot értékelte, s az a megosztás időpontjához képest közel két évvel későbbi időpontra vonatkozóan készült.

A japán hitel önrésze jogcímén követelt 50.000.000 forintos felperesi követelés elutasítását arra hivatkozva kérte, hogy a japán hitel önrésze az 1997. évi költségvetési rendeletének kiadási tételei között 204.000.000 forintos összegben szerepelt, ez pedig egyúttal azt is jelenti, hogy az önrész is a peres felek közös vagyona volt az 1997. szeptember 30-i elszámolás időpontjában, márpedig a felperes a lakosságszám arányos jutóját maradéktalanul megkapta. Az ezen tételhez kapcsolódóan 1999-ben a felperes részére megfizetett 18.200.000 forintot az esetlegesen a felperes javára fizetendő marasztalásba kívánta beszámítani. Arra hivatkozott, hogy ezt az összeget egy peren kívüli egyezségi ajánlat részbeni teljesítéseként fizette meg a felperesnek, amely annulálódott azzal, hogy a felperes 2001 novemberében a közös vagyon megosztása iránti keresetet terjesztett elő. A külterületi adók és a "D" Zrt. adójával kapcsolatos kereseti kérelmet illetően előadta, hogy a felperesnek a saját képviselő-testületének megalakulása, azaz 1997. november 21. után lehetősége lett volna arra, hogy helyi adórendeletet bocsásson ki akár az iparüzési adó, akár más adók tekintetében. A felperes azonban ezt nem tette meg, ugyanakkor ilyen önkormányzati rendelet hiányában nem követelheti az alperestől az általa ilyen címen beszédett összeg jogalap nélküli gazdagodás címén való visszafizetését.

További 128.239.979 forint összegben beszámítási kifogást terjesztett elő a felperessel szemben esetleges alperesi marasztalás esetére azzal, hogy 1997. év IV. negyedévében egyrészről 46.403.479 forintot fizetett meg a felperes helyett a felperes működésével kapcsolatban felmerült költségekre, valamint 81.836.500 forintot tett ki az 1997-ben a felperesi település

fejlesztésére kifizetett összeg az 1997. év IV. negyedévére arányosítottan. Előadta, hogy amennyiben a beszámítási kifogásai kimerítik az általa a felperes részére fizetendő megtérítést, akkor az ezt meghaladó összegű igényeit viszontkeresetként kívánja érvényesíteni a felperessel szemben.

A felperes az alperesi viszontkereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint azt érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, mert nyilvánvaló, hogy azt az alperes mindössze a per befejezésének hátráltatása érdekében terjesztette elő. Másodlagosan arra hivatkozott, hogy az alperesi viszontkereset elévült, mert az alperes azt csak 2013. szeptember 18. napján terjesztette elő. Ezt meghaladóan előadta, hogy álláspontja szerint a viszontkereset érdemben is megalapozatlan. Hangsúlyozta, hogy a japán hitelt illetően a felperes saját fizetési kötelezettségeit teljesítette, az alperes kizárólag a saját magát terhelő adósságot rendezte, így ennek a felperesnél történő elszámolása, beszámítása vagy viszontkeresetben történő érvényesítése minden alapot nélkülöz.

Az alperes a felperes elévülési kifogásával kapcsolatban arra hivatkozott, hogy csupán a perben szerzett igazságügyi könyvszakértői véleményből szerzett tudomást arról, hogy a felperes a jutóját meghaladó juttatásban részesült a közös vagyon megosztása során, így ezen időpontig az elévülés nyugodott. A szakvélemény megismerését követően a Ptk. által lehetővé tett három hónapos határidőn belül érvényesítette viszontkereseti igényét (Ptk. 326. § /2/ bekezdés).

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 150.739.828 forintot, ebből 81.836.500 forint után 1998. január 1-jétől, 46.403.479 forint után 1998. április 1-jétől, 5.662.874 forint után 1999. május 1-jétől, 16.836.975 forint után 2001. november 6-ától a kifizetésig járó, a mindenkori késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű kamatot, továbbá 14.608.500 forint perköltséget. Ezt meghaladóan az alperes viszontkeresetét elutasította.

Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a jelen eljárás a Pp. 386/A. § /1/ bekezdés a./ pontja szerinti kiemelt jelentőségű pernek minősül. A Pp. erre vonatkozó XXVI. Fejezetének rendelkezését a 2011. évi LXXXIX. törvény 27. § /2/ bekezdése alapján a törvény hatályba lépésekor folyamatban lévő ügyekre is megfelelően alkalmazni kell. Ebből következően a Pp. 386/J. § rendelkezéseinek megfelelően a bíróság nem volt köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a

bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.

Megállapította, hogy a jogvita elbírálására az igény keletkezésének időpontjára tekintettel az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 147. és 148. §-ai irányadók. Rámutatott, hogy a Győri Ítéltábla Pf.I.20.401/2009/8. számú hatályon kívül helyező végzésében írtakra tekintettel a felperes által a P.21.402/2010/26. szám alatt csatolt vagyonmérleg a később beszerzett igazságügyi könyvszakértői véleményben foglaltakra figyelemmel nem képezhetette az ítélet alapját. Az igazságügyi könyvszakértői vélemény szerint a perben addig előadottakhoz képest jelentősen eltért a felek között megosztandó közös vagyon eszköz- és forrásoldala. Megállapította, hogy a felperes önálló településsé válását megelőzően az erről szóló előterjesztéshez nem mellékeltek a vagyon megosztáshoz elengedhetetlenül szükséges vagyonmérleget, **"Település"6** nagyközség 1997. október 1-jétől december 31-ig terjedő időszakra szóló költségvetését, **"Település"1** város 1997. évi IV. negyedévi módosított költségvetését, valamint elmulasztották megtervezni az ellátandó feladatok létszám- és bérigényét, a szükséges infrastruktúra biztosítására és az ellátandó területre vonatkozó mutatószámokat. A meginduló vagyonmegosztás spontán módon, az eszközállományra szorítkozva történt, és bizonyos „kiszamócsázott” eszközökről becsült piaci értéken hoztak döntéseket. A szakvélemény alapján ugyanakkor rendelkezésre áll az 1997. szeptember 30-i időpontra elkészített könyvviteli mérleg, mely szerint **"Település"1** Város Önkormányzatának könyv szerinti értéken számolva ezen időpontban 4.594.975.000 forint nettó értékű eszközállománya volt, melyet 1.620.551.000 forint összegű saját tőke és 529.619.000 forint összegű tartalék, illetőleg pénzmaradvány fedezett, valamint 2.444.805.000 forint összegű idegen tőke, mint kötelezettség biztosított. A Győri Ítéltábla Pf.I.20.401/2009/8. számú végzésében írtak szerint a megosztandó közös vagyonhoz tartozó vagyonelemek köre, illetőleg ezek 1997. szeptember 30-i megléte körében a bizonyítás a felperest terhelte.

A törvényszék rámutatott, hogy a kirendelt szakértő azt is megállapította, hogy az 1997. szeptember 30-i állapotra elkészített könyvviteli mérleg eszköz- és forrásadataihoz nem készült tételes leltár, ezáltal nem igazolhatók sem az eszközoldali, sem a forrásoldali adatok, azaz nem látható, hogy a mérlegadatokat a valóságban miből tevődtek össze. A szakvélemény 2. és 7. számú mellékletét képezi a felperes által az alperestől átvett eszközvagyont jegyzéke, illetőleg az alperes által felperes részére átadott vagyonelemek jegyzéke. A két melléklet ugyanazon vagyonelemeket nevesíti, bár tény, hogy jelentős értékbeli eltéréssel.

Az elsőfokú bíróság a felperes által közös vagyonból átvett vagyonelemek könyv szerinti értékét az 55. sorszám alatt becsatolt, majd 76. sorszám alatt kiegészített igazságügyi szakértői vélemény alapján 897.273.975 forintban állapította meg. Rámutatott, hogy a szakértői vélemény 7. számú mellékletében rögzített vagyonelemekhez tartozó könyv szerinti értéket az ugyancsak mellékelte egyéb megállapodások és okiratok alapján jelölte meg a szakértő. A felperes e szakértői megállapításokat az 58. sorszám alatti beadványában kifejezetten elfogadta, az alperes e körben tett észrevételeinek (57. sorszám alatti irat) a szakértő pedig helyt adott. Megjegyezte, hogy a felperes kifejezett nyilatkozatával elfogadta az alap szakértői véleményben írtakat, s az észrevételezésre engedélyezett határidőt jócskán elmulasztva csupán 2014. július 22-én kelt beadványához csatolta a "E" Kft. magánszakértői véleményét, amelyben a kirendelt szakértő véleményének egyes megállapításait vitatta. A bíróság e magánszakértői véleményt annak elkészítésére tekintettel nem vette figyelembe. Ezzel együtt utalt arra a törvényszék, hogy a felperes által átvett vagyonelemek között 320. és 321. tételesszámmal jelölt gázberuházás, illetőleg szennyvíz vagyonelemeknél az alapszakértő vélemény 13. számú mellékleteként csatolásra került az alperes képviselő-testületének 215/2000., illetőleg 12/2000. számú határozatai egybehangzóan azonos, a szakértői véleményben megjelölt értékkel egyező átadást rögzítettek e vagyonelemek vonatkozásában.

A ...ral kapcsolatos felperesi követelés kapcsán utalt a Legfelsőbb Bíróság Pfv.X.22.329/2005/5. számú végzésében írtakra, mely szerint **"Település"1** Város Önkormányzatának a Kincstári Vagyoni Igazgatósággal szembeni igénye 1992. október 16-án nyílt meg. A polgári peres eljárás csak 2007-ben zárult le, így az alperesnek a ...ral kapcsolatos követelése a peres felek szétválásának időpontjában csupán elszámolási igényként szerepelt az alperes könyvviteli mérlegében. A vagyonmegosztás azon alapelvéből kiindulva, hogy ennek során az aktívákat és a passzívákat egyaránt figyelembe kell venni, helytállóan találta azt az alperesi hivatkozást, miszerint a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.398/2007/5. sorszámú jogerős ítéletével megítélt 107.682.000 forintos összeggel, mint aktívummal szemben el kell számolni az alperes által a jogi képviseletet ellátó ügyvéd részére igazoltan kifizetett, a jogerős ítélet szerinti 6.600.000 forintos ügyvédi költséget meghaladó 42.248.149 forintos ügyvédi díjat, mint passzívumot. Így a felperesnek járó összeg e kereseti kérelem kapcsán 12.537.126 forint. Ugyanakkor a ...ral kapcsolatos perben figyelembe vett 14.068.000 forint értékű kárpótlási jegy ellenértékére a jelen eljárásban a felperes alappal azért nem tarthat igényt, mert a kárpótlási jegyeket az alperes már 1997-ben megkapta, így azok részét képezték a jelen perbeli ítélet alapját képező

igazságügyi szakértői véleményben hivatkozott 1997. szeptember 30-i könyvviteli mérlegnek.

A Közüzemi Vállalattal kapcsolatos igényt a törvényszék ugyancsak azért találta alaptalannak, mert a Közüzemi Vállalat vagyona, illetőleg maga a Közüzemi Vállalat az 1997. szeptember 30-i fordulónappal elkészített évközi költségvetési beszámoló mérlegadatainak részét képezte. Rámutatott, hogy az 55. sorszám alatt csatolt igazságügyi könyvszakértői vélemény 2. és 7. melléklete 326. tételszám alatt rögzítette a felperes részére a várpalotai önkormányzati tulajdonban lévő Közüzemi Vállalattól átengedett vagyonrészt, mint áthozott vagyonelemet, igaz, hozzárendelt könyv szerinti érték nélkül. A "C" Bt. által készített magánszakértői véleményben írtak ítélet alapjaként nem fogadhatók el, mert e magánszakértői vélemény a felperesi hivatkozással ellentétben nem a Közüzemi Vállalat forgalmi értékét, hanem a Közüzemi Vállalat vagyonkezelésében álló ingatlanok, gépek, gépi berendezések és felszerelések piacon elérhető legvalószínűbb reális piaci értékét határozta meg.

A jogalap nélküli gazdagodásra alapított kereseti kérelem kapcsán rámutatott, hogy a japán hitelnél az önrész a felperes által sem vitatottan az alperes 1997. évi költségvetési rendeletének kiadási tételei között szerepelt. Ez egyértelműen arra utal, hogy ez az önrész is a peres felek közös vagyona volt 1997. szeptember 30-án, ennek pedig további folyománya, hogy ezt az összeget tartalmazta az 1997. szeptember 30-i fordulónapra elkészített alperesi könyvviteli mérleg, amelyből a felperes a lakosságszám arányos 19,16 %-os jutóját maradéktalanul megkapta. Így a japán hitel önrésze kizárólag a felek közös vagyonának megosztása körében számolható el, arra a felperes az egyébként szubszidiárius jogcímnek minősülő jogalap nélküli gazdagodásra alapítottan nem tarthat igényt. A külterületi adók, illetőleg a "D" Zrt. adója kapcsán utalt arra, hogy a **Ország 2** Köztársaság Alkotmánybírósága a 879/F/1998/2. számú 2001. október 16-án kelt végzésében úgy foglalt állást, hogy a felperest a helyi önkormányzati képviselő-testületének megalakulásától illette meg a helyi adózást szabályozó rendeletalkotás és helyi adók kivetésének joga. Ez az időpont a felek által nem vitatottan 1997. november 21. volt, addig az alperes járt el elsőfokú adóhatóságként **"Település"**6ra is kiterjedő hatállyal. A felperesi képviselő-testület 1997. november 21-i megalakulásakor nem hozott a helyi adók kivetésére és beszedésére vonatkozó önkormányzati rendeletet, ennek a döntésnek a következményeit pedig a felperesnek kell viselnie. Ezen nem változtat az a körülmény sem, hogy a Veszprémi Városi Bíróság előtt 9.G.20.165/2002. szám alatt folyamatban volt perben az nyert megállapítást,

hogy a felek között a közigazgatási határ kijelölése tárgyában megkötött megállapodás nem érvénytelen.

A törvényszék az alperes beszámítási kifogását, illetőleg viszontkeresetét nagyobb részt megalapozottnak találta. Kifejtette, hogy az alperes a perben beszerzett igazságügyi szakértői véleményből szerzett tudomást arról, hogy követelése lehet a felperessel szemben. Eddig az időpontig az elévülés a Ptk. 326. § /2/ bekezdése értelmében nyugodott, így a felperesnek az elévülésre alapított védekezése nem foghatott helyt. A japán hitel önrésze kapcsán a közös vagyon megosztásának szabályai az irányadók, ezért az alperes által 1999. április 30-án megfizetett 18.200.000 forint tartozatlan fizetésnek minősül. Ezt az összeget a törvényszék beszámította a felperest a ... ügy kapcsán megillető 12.537.126 forintba, így az alperes javára 5.662.874 forint többletet állapított meg. Ugyancsak az alperes javára elszámolandónak értékelte a felperesnek járó 880.397.000 forintos jutón túlmenően ténylegesen megkapott 16.836.975 forintot. Ezt meghaladóan alaposnak találta az alperesnek a működtetési költségekre, valamint az 1997. évben a felperes közigazgatási területére jutóan kifizetett fejlesztések IV. negyedévre eső hányadára alapított, összesen 128.239.979 forintos igényét. Az elsőfokú bíróság e körben az alperes által csatolt "G" által készített magánszakértői véleményre alapította ítéletét figyelemmel arra, hogy az abban foglaltakat az igazságügyi szakértő elfogadhatónak tartotta, s azokat érdemben a felperes sem kifogásolta.

Az ezt meghaladóan előterjesztett viszontkereseti kérelmet arra tekintettel találta alaptalannak, hogy az 1997. szeptember 30-án fennálló alperesi kötelezettségállomány túlnyomó részét az úgynevezett japán hitel, illetőleg annak törlesztése tette ki. Az alperes hivatkozásával ellentétben a felperesre jutó törlesztést nem az alperes teljesítette 2001 novemberétől 2011 novemberéig. A felperes a 2015. május 13-án kelt 118. sorszám alatt csatolt beadványa mellékleteivel bizonyította, hogy a fenti időszakban a japán hitel ráeső törlesztő részleteit mindaddig ő fizette, amíg az Országgyűlés úgy döntött, hogy a fennmaradó tőke- és kamatköveteléseket elengedi a fejlesztési projektben résztvevő önkormányzatoknak.

Az alperes által fizetendő késedelmi kamatokról a törvényszék a Ptk. 301. § /1/ bekezdése alapján határozott. A perköltségről a peres felek részleges pernyertességére figyelemmel rendelkezett. A kereseti kérelem vonatkozásában a felperest 2 %-ban, a viszontkereset vonatkozásában az alperest 31 %-ban találta pernyertesnek.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását kérte akként, hogy az ítélet az elsőfokú eljárásban előterjesztett kereseti kérelemnek teljes körűen adjon helyt, az alperes viszontkeresetét pedig utasítsa el. Másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte.

Az elsődleges fellebbezési kérelmével kapcsolatban fenntartotta azt a pontosított kereseti kérelmét, mely szerint az alperest vagyonközösség megosztása címén 423.318.000 forint, a japán hitelből adódó kötelezettség címén 50.000.000 forint, külterületi adók címén 134.851.000 forint, a "D" Zrt-től beszedett adó címén pedig 28.433.000 forint tőke megfizetésére kérte kötelezni.

Sérelmezte, hogy az általa csatolt, az "E" Kft. által készített magánszakértői véleményt a törvényszék mellőzte a bizonyítékok értékelésekor. Iratellenes, hogy a magánszakértői véleményre a felperes elkésztetten hivatkozott. A 2013. szeptember 24-én kézbesített alperesi viszontkeresetet követően került csak a felperes abba a helyzetbe, hogy az igazságügyi szakértői vélemény eltérő értelmezése miatti ellentmondások feloldása érdekében az igazságügyi szakértő megidézését, az igazságügyi szakértői vélemény kiegészítését kérje. Az elsőfokú bíróság felhívására 2013. december 16-án, majd 2014. január 30-án a szakértő meghallgatására irányuló bizonyítási indítványokat terjesztett elő. Az igazságügyi szakértő csak a felperes részére 2014. április 11-én kézbesített szakértői vélemény kiegészítésében adott választ a felperes kérdéseire, ehhez képest pedig a magánszakértői vélemény előterjesztésének szükségessége ebben az időpontban vált a per során nyilvánvalóvá, így az elsőfokú bíróságnak az elkésztettséggel kapcsolatos okfejtése értelmezhetetlen, iratellenes és megalapozatlan. Rámutatott, hogy az igazságügyi szakértő személyes meghallgatásakor már ismerte a magánszakértői véleményt, annak állításait azonban nem cáfolta. Erre tekintettel elfogadhatatlan, hogy a törvényszék a magánszakvéleményt nem értékelte a bizonyítékok között. Ezt meghaladóan hivatkozott arra, hogy a magánszakvélemény mellőzésével is az állapítható meg, hogy a felperesi kereseti kérelem elutasítására megalapozatlanul került sor. A törvényszék figyelmen kívül hagyta, hogy a felperes a magánszakértői vélemény 5. számú mellékletében részletezett számításokkal és az elsőfokú eljárásban okiratokkal igazolta a 2.444.805.000 forint kötelezettség rá eső részének megfizetését. A hatályon kívül helyező végzésben írtak ellenére vagyonmérleg az eljárás során nem készült, s a szakvélemény azon megállapítása alapján, mely szerint a leválásról szóló előterjesztést az alperesi önkormányzat képviselő-testülete úgy hagyta jóvá, hogy ahhoz nem mellékeltek a vagyonmérleget, a felperes 1997. október 1. - december 31-ig

terjedő költségvetését, valamint az alperes 1997. év IV. negyedévére vonatkozó módosított költségvetését, annak felállítására utólag sincs lehetőség. A felperes fellebbezésében nem vitatta a törvényszék azon megállapítását, mely szerint a felek a vagyonmegosztással kapcsolatos egyeztetéseik során nem számolták el egymás felé a 2.444.805.000 forintos kötelezettséget, de ennek az volt az oka, hogy ilyen kötelezettség felperest nem terhelte alperes felé. Ezzel szemben ugyanakkor az elsőfokú bíróság döntését kizárólag az alperes előadására alapította, figyelmen kívül hagyva az e körben a felperes által okiratokkal bizonyított tényelőadást. Hangsúlyozta, hogy a felperes az elsőfokú eljárás során igazolta, hogy a japán hitellel kapcsolatos tartozását önállóan, a szétválást követően 2011-ig bezárólag közvetlenül átutalta a **Ország 2** Államkincstár részére. Tájékoztatta az elsőfokú bíróságot arról is, hogy az alperesi önkormányzat képviselő-testülete 12/2000. (II.24.) számú határozatában hozzájárult ahhoz, hogy **"Település"1** és Régiója környezetvédelmi beruházás keretében megvalósult létesítmények, összesen 367.829.900 forint értékben a felperesi önkormányzat részére kerüljenek átadásra, ezzel egyidejűleg elrendelte az alperesi önkormányzat vagyonyilvántartásából történő kivezetését. Az elsőfokú bíróság és az igazságügyi szakértő is a vagyon megosztás alapjául az 1997. szeptember 30-i állapotnak megfelelő mérleget vette alapul, amelyben valóban szerepelt a 2.444.805.000 forint összegű követelés, de a törvényszék figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy a követelést a felek egymás közt létszamarányosan a szétválást követően megosztották, s azt mindketten külön-külön teljesítették. Mindezek alapján pedig az állapítható meg, hogy az igazságügyi szakértői vélemény szerint a felperesnek járó 897.274.000 forintos jutóval szembeni 468.425.000 forint összegű idegen vagyon kizárólag az 1997. szeptember 30-i állapotnak felel meg, s ez a megállapítás nincs arra figyelemmel, hogy időközben a japán hitellel kapcsolatos követelés rendezésre került. Ebből következően megalapozatlan az az igazságügyi szakértői megállapítás, mely szerint a felperes vagyonrészét jelenleg is terheli a 468.425.000 forint értékű passzíva. Sérrelmezte, hogy az elsőfokú bíróság teljesen figyelmen kívül hagyta a magánszakértői vélemény azon megállapítását, mely szerint a felperes által az alperestől átvett vagyon értéke mindössze 386.581.897 forint volt. Változatlanul nem vitatta azt a tényt, hogy a vagyonelemek között a 320. és 321. tételes szám alatti elemeket a felperes átvette, de hivatkozott arra, hogy az átvételüket követően kizárólag saját forrásból törlesztette vissza az azok létrehozását szolgáló japán hitelt.

A ... követeléssel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy az alperes csak az ügyvédi munkadíj kifizetését igazolta, annak megalapozottságát nem, az ügyvédi munkadíjra vonatkozó megállapodás csatolásra nem került, a munkadíj - sikerdíj kikötése hiányában - rendkívül eltúlzottnak tekinthető, s az

is életszerűtlen, hogy annak kifizetésére a nem jogerős elsőfokú határozat alapján került sor. Mindezekre figyelemmel a felperest e címen változatlanul 20.632.000 forint illeti meg.

Fellebbezésében támadta a Közüzeti Vállalat vagyonával kapcsolatos elsőfokú megállapításokat is. Hangsúlyozta, hogy a törvényszék ítéletének 9. oldala maga is rögzíti, hogy a Közüzeti Vállalat vagyona ugyan tételként szerepelt az igazságügyi könyvszakértői véleményben, ahhoz azonban érték nem volt hozzárendelve. Kétségtelen, hogy a cég forgalmi értéke az üzletrészt tulajdonoló alperes üzleti könyveiben szereplő üzletrész forgalmi értéke, valamint a cég eszközeinek értéke eltérő értékek, azok között azonban szoros összefüggés áll fenn. A könyv szerinti értéknek a valódiság számviteli elvét kell követnie, így az mindenképpen összefügg a forgalmi értékkel. Mindezek alapján pedig az elsőfokú bíróságnak hivatalos tudomása és a köztudomás alapján is módja lett volna mérlegelnie és elfogadnia az eszközérték alapján előterjesztett követelést.

A jogalap nélküli gazdagodás iránti követelés elutasítása kapcsán arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróságnak e döntése megalapozatlan. Hangsúlyozta, hogy a japán hitellel összefüggésben a költségvetési előirányzat önmagában nem vagyonelem, az vagyonelemmé csak akkor válik, amikor azt költségként megfizetik a kivitelezőnek és az ezzel keletkezett új eszközértékében megjelenik. Így az előirányzat az igazságügyi könyvszakértői vélemény értékében nem szerepel.

A külterületi adók és a "D" Zrt. 1997. évi IV. negyedévi adójával kapcsolatban álláspontja szerint önmagában az a körülmény, hogy a felperesi képviselő-testület nem hozott adórendeletet, nem eredményezheti az ezzel kapcsolatos követelés elutasítását. Amennyiben az önkormányzat helyi adórendeletet nem alkot, akkor annak gazdasági következményeit ő viseli, de politikai előnyeit is élvezzi. Az adórendelet megalkotásának elmulasztása azonban nem eredményezi azt, hogy más ezekre az adókra jogosulttá váljon. Hangsúlyozta, hogy valamennyi, a külterületi adókkal és a "D" Zrt. adójával érintett terület adójogi szempontból kizárólag a felperes illetékességi körébe tartozott, így az onnan befizetett adókra kizárólag a felperes jogosult.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megalapozatlanul adott részben helyt az alperesi viszontkeresetnek. Változatlanul hivatkozott arra, hogy a viszontkereseti követelés elévült. Fenntartotta a japán hitel és a ... kapcsán az elsőfokú eljárásban tett előadásait azzal, hogy ezek alapján az állapítható meg, hogy az alperes nem 12.537.126 forintos, hanem 20.632.000. forintos követeléssel tartozik. Az alperes által állított kifizetett költségekkel szemben kifejtette, hogy azokat az állami normatíva teljes egészében egész évre fedezte, így az alperesnek az ezzel kapcsolatos igénye lényegében kétszeres térítést jelentene.

Fellebbezése indokolását utóbb azzal egészítette ki, hogy a japán hitellel kapcsolatban - fenntartva az elsőfokú eljárás során tett előadásait - rámutatott, a kölcsönszerződésben az alperes volt nevesítve, így a felek szétválását követően csak az alperes részére került sor a kölcsön folyósítására. Iratellenesen állapította meg a törvényszék, hogy a felperes a lakosságarányos jutóját maradéktalanul megkapta. Az alperes ugyanis semmivel nem igazolta, hogy a japán hitellel kapcsolatban megfizetett 18.200.000 Ft-ot meghaladóan fennmaradó 50.000.000 Ft-ot bármikor is teljesített volna a felperesnek.

Logikailag téves, hogy a ... követelést illetően a törvényszék valamennyi, az alperes által hivatkozott passzívát elszámolhatónak találta: az ügyvédi munkadíj a perérték 50%-a, s ehhez képest az ügyvédi megbízási szerződés csatolásra nem került. Álláspontja szerint a törvényszék a Pp.206.§-ába ütköző módon mérlegelte az ügyvédi díjazással kapcsolatos bizonyítékokat. Az elsőfokú bíróság lényegében bizonyítatlan passzívát talált megalapozottnak, ami súlyos eljárásjogi szabálytalanságnak értékelendő.

A Közüzemi Vállalat vagyonával kapcsolatos elsőfokú döntés megalapozatlan, mert nem ad kellő magyarázatot arra, hogy a felperes által hivatkozott értéket miért nem vette figyelembe, illetve e körben miért nem rendelte el a szakértői vélemény kiegészítését.

A külterületi adók és a "D" Zrt. adójára vonatkozó kereseti kérelem kapcsán változatlanul arra hivatkozott, hogy az alperes hátráltatta a felperest jogai érvényesítésében, a szétválás óta beszedett adó pedig a felperest illeti meg.

A fenntartási és működési költségek megfizetésére irányuló viszontkereseti kérelem nem bizonyított. Iratellenes, hogy az igazságügyi szakértő az alperesi magánszakértői vélemény állításait elfogadta. Hangsúlyozta, hogy a magánszakértői véleményt a felperes alkalmatlannak tartotta az alperesi követelés alátámasztására.

Sérrelmezte, hogy a törvényszék a csatolt bizonylatok ellenére nem intézett felhívást a felpereshez, hogy kéri-e az igazságügyi szakértői vélemény kiegészítését. Támadta az elsőfokú ítéletet azzal is, hogy az az alperesre kedvező módon indokolatlanul különbséget tesz a felek által azonos módon szolgáltatott bizonyítékok között.

A másodfokú tárgyaláson csatolt további fellebbezés kiegészítésében hangsúlyozta, hogy a beszerzett igazságügyi szakértői vélemény szerint is a vagyonmérleg összeállítását csak az alperes végezhetné volna el, ezzel kapcsolatban azonban a törvényszék nem intézett felhívást **"Település"1** Város Önkormányzatához. Utalt arra, hogy csak a viszontkereset kézbesítését követően szembesült azzal, hogy az alperes olyan idegen vagyonelemet is el akart számolni, amelyre addig nem tartott igényt. Kiemelte, hogy a beszerzett igazságügyi szakértői vélemény szerint a vagyon megosztást kizárólag akkor

lehetett volna lebonyolítani, ha alperes kivezeti könyveiből könyv szerinti értéken a felperes részére átadott eszköz- és forrásvagyon állományt, ennek eredményéről értesíti felperest, aki ez alapján a módosított alapján tudja megállapítani az induló tőke állományát. Az alapszakvéleményben megfogalmazott álláspont szerint ez az eljárás lett volna szükséges és nélkülözhetetlen a jogszerű vagyon megosztás érdekében, ilyenre azonban nem került sor. A 2014. március 31-én kelt kiegészített szakértői vélemény ellentmondásos megállapításokat tartalmazott az alapszakvélemény megállapításaihoz képest. A 2014. április 11-én kézbesített szakvélemény kiegészítésre az elsőfokú bíróság által meghosszabbított határidőn belül tett észrevételt, így iratellenes az a megállapítás, hogy az észrevételezésre nyitva álló határidőt kikéste. Sérelmezte, hogy a törvényszék úgy adott helyt az alperes viszontkeresetének, hogy annak sem jogalapja, sem összecszerűsége nem bizonyított. Álláspontja szerint a kirendelt szakértő személyes meghallgatásakor olyan nyilatkozatokat tett, amely alapján értelmetlen lett volna rákérdezni a magánszakértői véleményben foglalt megállapításokra. A felperesi nyilatkozatokat - az alperesi érveléssel szemben - nem lehet úgy értelmezni, hogy azokkal a felperes lemondott volna arról, hogy a magánszakértői véleményre hivatkozzék.

A másodlagos fellebbezési kérelmével kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a magánszakvélemény kizárásával olyan eljárási hiba történt, amely a másodfokú eljárásban már nem orvosolható.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes is fellebbezést terjesztett elő, annak részbeni megváltoztatását kérve akként, hogy az ítélet tábla az elsőfokú ítéletben írtakat meghaladóan további 189.683.584 forint és ezen összeg után 2001. november 6. napjától járó kamatok megfizetésére kötelezze az alperest. Álláspontja szerint a törvényszék a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatva a tényállást teljes körűen felderítve helyes tényállást állapított meg, s abból túlnyomó részt helytálló jogi következtetésre jutott. Teljes mértékben egyetértett az elsőfokú ítéletnek a felperesi kereseti kérelmet elutasító megállapításaival és indokaival, s az alperesi viszontkeresetben írtak szerinti részleges felperesi marasztalással. Álláspontja szerint a törvényszék kizárólag egy tekintetben értelmezte tévesen az igazságügyi könyvszakértői véleményt, amikor úgy foglalt állást, hogy az alperes által a felperes részére az önkormányzati közös vagyon megosztása körében átadott 897.273.975 forint összegű vagyoni érték magában foglalta a felperes által átvett passzívákat is. Erre figyelemmel téves az a következtetés, mely szerint az alperes javára mindössze 16.836.975 forint különbözeti összeg állapítható meg. Rámutatott, hogy az elsőfokú ítélet 11. oldalának 3. bekezdése a felperesnek ténylegesen átadott eszközvagyon értékét, valószínűsíthetően

elírás folytán, 897.233.975 forintos összegben tünteti fel, s ennek köszönhetően a marasztalási összeg is 40.000 forinttal alacsonyabb, mint ami az alperest egyébként megilleti. Hangsúlyozta, hogy az igazságügyi könyvszakértői vélemény tartalmazta a felek közti vagyonmegosztás tekintetében relevánsnak tekintendő kiindulási adatokat. A kiegészített szakvélemény azt is rögzítette, hogy a felperes 897.273.975 forint értékben vett át vagyont. Ezt megerősítette a szakértőnek a felperes szakvéleménnyel kapcsolatos kérdéseire adott válaszirata is. Az elsőfokú eljárás során tételesen bemutatta és okiratokkal bizonyította, hogy a vagyonmegosztás kiindulási alapjának tekintendő 1997. szeptember 30-i könyvviteli mérleg szerinti idegen vagyonból milyen összegű tartozást szüntetett meg az alperes saját teljesítéssel. Fenntartotta, hogy a felperest saját vagyona (aktíva) jogcímén összesen 690.753.416 forint illette volna meg, így a kifizetésre tekintettel az alperesnek járó különbözet 206.520.559 forint. Álláspontja szerint a felperesnek az utolsó összefoglaló beadványához csatolt iratok - melyek az igazolják, hogy a felperes utóbb a japán hitel ráeső részét törlesztette - a jelen per eldöntése szempontjából irrelevánsak. Megjegyezte, hogy a felperes által így igazolt törlesztési összegek kis eltéréssel megegyeznek azzal, amit az alperes a felperesi passzívák tekintetében összegként megjelölt.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az alperesi fellebbezés elutasítását kérte. Álláspontja szerint az alperesi fellebbezés tévesen hivatkozott a felperesi bizonyítási indítványok, előadások elkésztésére. Az alperes, a perben kirendelt igazságügyi szakértő és az elsőfokú bíróság egyaránt tévesen foglaltak állást a felperes által átvett vagyon mértékét illetően, mert egyikük sem volt tekintettel arra, hogy a felperes által átvett 868.260.822 Ft értékű vagyon tartalmazta azokat az átvett vagyonelemeket is, amelyek létrejötteként alapjául szolgáló tartozást a hitel törlesztésével a felperes fizette vissza. Ezért a felperesi jutóból le kell vonni az 51.336.818 Ft értékű gázberuházást és a 316.493.082 Ft értékű szennyvízberuházást. Sérelmezte, hogy a kölcsön felperesi visszafizetésével kapcsolatos bizonyítékokat a törvényszék egyáltalán nem vonta mérlegelési körébe. Az ezzel kapcsolatos bizonyítékok utólag lettek csatolva, így azokat az igazságügyi szakértő sem értékelte. Álláspontja szerint az elsőfokú eljárásban kétséget kizáróan bizonyította, hogy a felperes negatív vagyonelemet is átvett.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a felperesi fellebbezésben támadott ítéleti rendelkezések helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének nincs helye, mert nem valósultak meg Pp. 252. § /2/ és /3/ bekezdés szerinti feltételek. Hangsúlyozta, hogy a szakvélemény alapjául szolgáló könyvviteli mérleg adatait mindkét peres fél -

a felperes még fellebbezésében is - elfogadta. Az soha nem volt vitatott a felek között, hogy a felperes jutója 19,16 %. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság az ítéletábra hatályon kívül helyező végzésében írtaknak mindenben eleget tett, s az aggálytalan igazságügyi szakértői vélemény alapján utasította el a felperesi kereseti kérelmet. A felperesi magánszakértői vélemény perből való kizárása jogszerűen és indokoltan történt. Részletesen bemutatta, hogy az eljárás során a felperes nyilatkozatai, a szakértői vélemény kiegészítései miként követték egymást. Hangsúlyozta, hogy a kirendelt szakértő a 2015. február 5-i tárgyaláson a szakvéleménnyel és annak kiegészítésével kapcsolatos minden kérdésre válaszolt, ezen a tárgyaláson a szakértőnek kizárólag a felperes, illetőleg annak törvényes képviselője tett fel kérdéseket. A felperes ez alkalommal egyetlen egyszer sem hozta szóba a fellebbezésben is hivatkozott magánszakértői véleményt, nem kérte hogy a szakértő arra nyilatkozzék, nem tett indítványt arra sem, hogy a szakértő arra észrevételt tegyen, és nem kérte a tárgyaláson a szakértő meghallgatásával egyidejűleg az egyébként jelen lévő, a magánszakértői véleményt készítő Vada Erika meghallgatását sem. Ebből pedig az állapítható meg, hogy az e tárgyaláson tanúsított magatartásával lényegében maga a felperes mondott le arról, hogy magánszakértői véleményben írtak a bizonyítási eljárás részévé váljanak. Álláspontja szerint a Pp. 3. § /3/ és /4/ bekezdésében, valamint 141. § /6/ bekezdésében írtakra tekintettel az elsőfokú bíróság helytállóan döntött akkor, amikor a magánszakértői véleményt elkésztetés okán nem vette figyelembe. Ezt meghaladóan fenntartotta, hogy a magánszakértői vélemény annak tartalma miatt sem fogadható el, mivel az az 1997. december 31-i állapotokból indult ki. A szétválás releváns időpontjában az alperesi vagyont terhelő passzívák nagy részét az ún. japán hitelt nem veszi figyelembe az elszámolásakor. A felperes saját nyilatkozatával is ellentétes az a magánszakértői megállapítás, mely szerint a felperes csak 386.581.897 forint értékű vagyont vett át. Rámutatott, hogy a felperes az elsőfokú eljárás során 2014. május 12-én előterjesztett beadványában maga is elismerte, hogy az átvett vagyoneérték 419.973.000 forint volt. Álláspontja szerint a felperes az érdemi összefoglaló beadványában a magánszakértői vélemény perbeli felhasználása tekintetében kifejező joglemondó nyilatkozatot tett, amikor úgy nyilatkozott, hogy elfogadta az alapszakvélemény azon adatát, mely szerint a felperes könyv szerinti eszközérték jutója 880.397.000 forint. Hangsúlyozta, hogy a felperes nemcsak az elsőfokú eljárás során, hanem a fellebbezésében is kifejezett nyilatkozatával helyesnek találta a szakvélemény alapadatait. Kiemelte, hogy a szakértő meghallgatására 2015. februárjában került sor, ehhez képest a felperes a japán hitel visszafizetésével kapcsolatos okirati bizonyítékait a jóhiszemű pervitelt megszegve csak 2015. májusában csatolta.

A felperesnek az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelme kapcsán arra hivatkozott, hogy a törvényszék döntése - az alperes határidőben benyújtott fellebbezésében írtak kivételével - érdemben helyes. Hangsúlyozta, hogy az 1997. szeptember 30-i fordulónappal elkészített mérleg alapadatokat mindkét fél kifejezetten elfogadta. Álláspontja szerint félrevezető és téves a felperes azon hivatkozása, mely szerint a 2.444.805 forint idegen vagyon létszamarányos tartozásaként történt újbóli elszámolása felperes oldalán minden jogalapot nélkülöző állítás. Ezzel szemben tényként állapítható meg, hogy a fenti összegű idegen vagyonnal kapcsolatban a felperes terhére a törvényszék egyetlen forintot sem ítelt meg. A ...ral kapcsolatos követelést illetően életszerűtlen az a feltételezés, hogy egy nagyjából állami költségvetésből gazdálkodó önkormányzat a mintegy 48.000.000 forintos ügyvédi munkadíjat minden alap nélkül fizette volna ki. A Közüzemi Vállalat vagyonára alapított kereseti kérelem kapcsán hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság által aggálytalannak elfogadott igazságügyi szakértői vélemény azt a közös vagyon részeként értékelte. A japán hitel önrésze, a külterületi adók és a "D" Zrt. 1997. IV. negyedévi adója kapcsán teljes mértékben helytállónak tekintette az elsőfokú ítéletben kifejtettek.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az ítélet tábla az alábbiakkal egészíti ki:

A ... igényrel kapcsolatban a Fővárosi Ítélet tábla 10.Gf.40.398/2007/5. számú jogerős ítéletének indokolása visszautalt a Legfelsőbb Bíróság Pfv.X.22.329/2005/5. számú végzésében írtakra. Ezek szerint a Fővárosi Bíróságon 38.G.75.947/1997. számon indult, a Legfelsőbb Bíróság Gf.IV.31.489/1995/5. számú ítéletét támadó felülvizsgálati eljárásban, és az azt követően eljárásban nem lehet vitatott, hogy a jelen per alperesének igénye 1992. október 16. napjával nyílt meg. A 97.400.000 forint értékű, 64.890.000 forint címletértékű kárpótlási jegyet 14.068.000 értékben kell figyelembe venni, a kárpótlási jegyeket az alperes a letétből 1997-ben vette fel.

A Veszprémi Városi Bíróság a 9.G.20.165/2002/5. számú ítéletével a jelen per alperesének a jelen per felperes ellen szerződés felmondásának érvényessége megállapítása iránti keresetét elutasította. A Veszprém Megyei Bíróság Gf.40.070/2002/5. számú ítélete az elsőfokú ítéletet annak helyes indokai alapján helybenhagyta. A jogerős döntés szerint a felek között 1998. július 6-án érvényes megállapodás jött létre a felperesi község közigazgatási határainak kijelölése tárgyában.

A Veszprém Megyei Bíróság 6.P.21.481/2001/4. számú ítéletével a "D" Zrt-nek a Veszprém Megyei Közigazgatási Hivatal ellen helyi adó tárgyában hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt előterjesztett kereseti kérelmét elutasította. Az első fokon jogerőre emelkedett ítélet indokolása szerint az 1990. évi LXIV. törvény (Ötv.) 9. § /1/ bekezdése és 52. §, 54. § /1/ és /2/ bekezdése, valamint az 1949. évi XX. törvény (Alkotmány) 44. § /3/ bekezdése alapján a jelen per felperesének képviselő testülete 1997. november 21-én alakult meg, mint az önkormányzati feladatok gyakorlására jogosult szerv. A felperesnek 1997. október 1. - november 21. között nem volt önkormányzata, aki gyakorolhatta volna az önkormányzati feladat- és hatásköröket, a működőképességet azonban e területen is biztosítani kellett. Az alperesi önkormányzat az új felperesi képviselő-testület megalakulásáig volt jogosult és köteles gyakorolni az ezzel összefüggő jogosultságokat, ebből következően a jelen per alperese helyesen jutott arra a következtetésre, hogy **"Település"**1 város iparűzési adót szabályozó 24/1991. (X.31.) ÖR számú rendeletében megjelöltek szerint kellett eljárni 1997. november 21-ig.

A perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemény (55. sorszám) szerint az 1997. szeptember 30-i költségvetési beszámoló mérlegadatai a következők:
Könyv szerinti eszközérték összesen 4.594.975 forint, ebből Várpalotát megillető rész 3.714.578 forint, **"Település"**6t megillető rész 880.397.000 forint
Könyv szerinti saját vagyon értéke: 2.150.170 forint, ebből Várpalotát megillető rész 1.738.197 forint, **"Település"**6t megillető rész 411.973.000 forint
Könyv szerinti idegen vagyon értéke: 2.444.805.000 forint, ebből Várpalotát megillető rész 1.976.380.000 forint, **"Település"**6t megillető rész 468.425.000 forint

A saját vagyon összetétele:

induló tőke	438.296.000 forint
tőkeváltozás	1.182.255.000 forint
költségvetési tartalék	394.364.000 forint
pénzmaradvány	135.255.000 forint

Az idegen tőke összetétele:

fejlesztési hitel	2.236.837.000 forint
szállítói tartozás	719.000 forint
egyéb rövid lejáratú kötelezettség	12.554.000 forint
passzív átfutó elszámolás	91.679.000 forint
passzív függő és kiegyenlítő kötelezettség	102.633.000 forint
passzív betéti számla	383.000 forint

Az így kiegészített tényállás alapján az elsőfokú bíróság ítélete az érdemi felülbírálatra alkalmas. A felperesi fellebbezés nem alapos, az alperesi fellebbezés az alábbiak szerint részben alapos:

Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy a felperesi keresetváltoztatást és pontosítást követően a jelen eljárás a Pp. 26. fejezete szerinti kiemelt jelentőségű per, figyelemmel a 2011. évi LXXXIX. törvény 27. § /2/ bekezdésében foglaltakra, ezért az elsőfokú bíróságot a Pp. 386/A. § /1/ bekezdés a./ pontjából következően a Pp. 386/J. § alapján nem terhelte kioktatási kötelezettség a felek felé.

Osztja az ítélőtábla a törvényszék álláspontját azt illetően is, hogy a jelen jogvitára az elsőfokú ítéletben írtak szerint az 1959. évi IV. tv. (Ptk.) 147.§ , 148.§ és 361.§ az irányadó.

A másodlagos felperesi fellebbezési kérelemben írtakra figyelemmel az ítélőtábla vizsgálta, hogy a "E"-féle magánszakértői vélemény mellőzésére megalapozottan került-e sor. A magánszakértői véleménynek a bizonyítékok mérlegeléséből való kirekesztése mennyiben minősül lényeges eljárási szabálysértésnek, az alapján helye lehet-e az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének. A felperesnek az ezzel kapcsolatos fellebbezési érvelése az alábbiak szerint nem alapos:

Az alapszakvélemény (55. sorszám) 2013. július 24-én érkezett a bíróságra. A törvényszék felhívása szerint az azzal kapcsolatos észrevételeket a felperes 2013. szeptember 20-áig terjeszthette elő. A felperes 58. sorszám alatt kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy a szakvéleményben foglaltakat nem vitatja, majd a 2013. december 16-i tárgyaláson előadta, hogy a felperesnek átadott vagyonelemek értékét vitatja. Ezzel kapcsolatban 65. sorszám alatt kérte a szakértői vélemény kiegészítését, ami 2014. április 7-én került előterjesztésre (73., 75., 76. sorszám). A kiegészített szakértői véleményre adott észrevételezési határidő 2014. május 10-én járt le (76. és 77/I. sorszám), ehhez képest az újabb felperesi észrevétel 2014. május 12-én került előterjesztésre (79. sorszám), amelyben a felperes változatlanul arra hivatkozott, hogy az általa kapott vagyonrész kisebb, mint amit a szakvélemény feltüntet. Az újabb észrevételnek a szakértő részére történt megküldését követően csatolta a felperes 2014. július 25-én a "E"-féle magánszakértői véleményt, majd kérte (90. sorszám), hogy az igazságügyi szakértő adjon választ az abban írtakra is. A magánszakértői vélemény azonban nem csupán az átadott vagyonértékkel, hanem az 1997. december 31-i fordulónappal a felosztandó eszközvagyon és kötelezettségeket illetően

is tartalmazott megállapításokat. A 93. sorszám alatti szakvélemény kiegészítés a magánszakértői véleményt nem értékelte. Az újabb kiegészítéssel kapcsolatos 95. és 96. sorszám alatti felperesi észrevételek nem kifogásolták, hogy a magánszakértői véleményre az igazságügyi szakértő nem nyilatkozott, sőt a 96. sorszám alatti észrevétel nem is hivatkozik a magánszakértői véleményre, csak a felperes saját listájára az átadott-átvett vagyonelemek értékét illetően. Erre egyébként az igazságügyi szakértő 101. és 102. sorszám, illetőleg 103. sorszám alatt is nyilatkozott. A felperes a 2015. február 5-i tárgyaláson (103. sorszám) nem intézett kérdést az igazságügyi szakértőhöz a "E"-féle szakértői véleményt érintően, kizárólag a Közüzemi Vállalattal kapcsolatos, a "C" Bt. által készített magánszakértői véleményre hivatkozott. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy a "E"-féle magánszakértői véleményben foglaltakra a felperes elkésetten hivatkozott. Az elkésettséget meghaladóan sem foghat helyt a "E"-féle magánszakértői véleménnyel kapcsolatos fellebbezési érvelés, mert az - amint arra az alperesi fellebbezés is utal - nem a vagyonmegosztás időpontjának (1997. szeptember 30.) megfelelő, hanem későbbi (1997. december 31.) kiindulási adatok alapján készült. A felperes saját nyilatkozatai sem állnak összhangban az általa hivatkozott "E"-féle magánszakértői véleményben írtakkal: A 2014. július 22-én készült magánszakvélemény szerint a felperes által átvett vagyon értéke 386.581.897 forint, míg a felperes saját analitikus nyilvántartása szerint 419.723.202 forint (79. sorszám), a 2015. május 13-i nyilatkozata szerint (118. sorszám) 529.444.075 forint. Ezt meghaladóan a perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemény kiegészítése egyértelmű megállapítást tartalmazott arra nézve, hogy az átvett vagyonnal kapcsolatos felperesi lista hiányos, nem hiteles (93. sorszám alatti szakértői vélemény kiegészítés). A felperes által hivatkozott "E" -féle magánszakértői vélemény azonban ezen a listán alapul (a 93. sorszám alatti igazságügyi szakértői vélemény 1. sz. melléklete illetve a 87. sorszám alatti magánszakértői vélemény 5. sz. melléklete). Mindezek alapján a "E" -féle magánszakértői vélemény még akkor sem lenne alkalmas a perben beszerzett, többször kiegészített aggálytalan igazságügyi szakértői vélemény bizonyító erejének lerontására, ha arra a felperes nem elkésetten hivatkozott volna. Erre tekintettel nem állapítható meg az elsőfokú eljárásban olyan súlyos eljárási szabályszegés, amely a törvényszék ítéletének hatályon kívüli helyezését indokolná.

A perben beszerzett, többször kiegészített igazságügyi szakértői vélemény és a felek előadása alapján az 55. szám alatti szakértői véleményben írt idegen forráson belül a japán hitel nem 2.244.805.000 forint, hanem az idegen tőke összetételénél feltüntetett úgynevezett fejlesztési hitel, ami 2.236.837.000 forint. Az összes eszközből - forrástól függetlenül - a kiegészített szakértői

vélemény szerint a felperesnek jár 880.397.000 forint, és a felperes ehhez képest 897.273.975 forintot kapott. A japán hitelt, vagyis a 2.236.837.000 forintot 1997. szeptember 30-án még nem kellett visszafizetni, a felperes önálló településsé válását követően pedig a felek azt igazoltan részarányosan maguk teljesítették, illetőleg utóbb e kötelezettségük megszűnt. A részarányos teljesítésre figyelemmel a japán hitel olyan passzíva, amely a felek között utóbb ténylegesen megosztásra került, így a közös vagyon megosztása során csak az ezt meghaladóan fennmaradó passzívákat kell elszámolni. Az igazságügyi szakértői vélemény alapján az eszközérték (aktíva) felperesi jutója 880.397.000 forint. Ezzel szemben számolandó el a japán hitelen kívüli összesen 207.968.000 forint passzíva 19,16 %-os jutója, vagyis 39.846.668 forint. Ezek szerint a felperes „nettó” jutója 840.550.332 forint.. Mivel a felperes 897.273.975 forint értékű eszközvagyonot vett át, az alperes javára 56.723.643 forint különbözet mutatkozik. A felperes által hivatkozott 320. és 321. tételszám alatti beruházások az eszközöknél (aktívák) értékelésre kerültek, a forrásukként szolgáló passzíva pedig a japán hitel felperesre jutó törlesztő részlete volt, így a fentiek szerinti elszámolásra figyelemmel az ezzel kapcsolatos felperesi fellebbezési érvelés sem foghat helyt.

Az ítéltábla teljeskörűen osztja az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában kifejtetteket a Közüzemi Vállalat és a "D" Zrt. valamint a külterületi adók kapcsán előterjesztett felperesi igény elutasítását illetően. Kétségtelen, hogy az igazságügyi szakértői vélemény - amint arra az elsőfokú ítélet indokolása is utalt - a Közös Vállalathoz mint vagyontárgyhoz nem rendelt értéket. Önmagában az, hogy a szakértő e vagyontárgyat lényegében „0” forint értéken számolta el, nem teszi az igazságügyi szakértői véleményt aggályossá, megalapozatlanná. A "C" Bt által készített, a felperes által 3.P20.129/2008/29. sorszám alatt csatolt magánszakértői véleménnyel kapcsolatban az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az ítéleti rendelkezés alapjául nem szolgálhat, mert az nem a Közüzemi Vállalatot mint a felek közös vagyonát értékelte. Helytállóan hivatkozott arra az alperes, hogy e magánszakértői vélemény azért sem mérvadó, mert 1999. június 30-i adatok alapján készült, vagyis közel két évvel a vagyonmegosztás 1997. szeptember 30-i időpontja után.

A külterületi adókat és "D" Zrt adóját illetően az ítéltábla szükségesnek tartja hangsúlyozni, hogy a Ptk. 361. § szerinti jogalap nélküli gazdagodásnak alapvető tényállási eleme, hogy a gazdagodással valamilyen vagyonelemet a gazdagodó elvonjon a másik féltől. A felperesnek nem vitatottan 1997. IV. negyedévre nem volt önálló adórendelete, így nem volt olyan adó, ami őt illette volna meg. Ebből következően az adóbevétel nem került elvonásra a felperestől, vagyis a kereseti kérelemben hivatkozott gazdagodás nem a

felperes vagyonának terhére következett be. A peres felek viszonylatában hivatkozott jogalap nélküli gazdagodás kérdésén kívül esik, hogy a "D" Zrt. a felperes önálló településsé válását követően köteles volt-e adót fizetni az alperesnek.

A viszontkeresettel kapcsolatban a felperesnek az elévüléssel kapcsolatos védekezése nem alapos. A közös vagyonból járó jutót illetően az alperesi igény nem évült el, erre a felperes sem hivatkozott. A japán hitellel kapcsolatos 18.200.000 forintos igénynél nem hagyható figyelmen kívül az, hogy arról az alperes mikor szerzett tudomást. Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy csak az 55. sorszám alatt beszerezett igazságügyi szakértői véleményből vált számára nyilvánvalóvá, hogy az úgynevezett japán hitel a közös vagyon megosztása során számolandó el. Az ezt követően a peres felek között folyt egyeztetések eredményeként kifizetett 18.200.000 forint visszakövetelésével kapcsolatos igény előterjesztésére a Ptk. 324. § /1/ bekezdése szerinti határidőn belül került sor.

A 128.239.979 forintos igényt beszámítási kifogásként az alperes 2002. február 8-án, majd 2002. október 8-án terjesztette elő, követelését 2011. szeptember 16-án emelte fel 101.826.000 forintról 128.239.979 forintra. Mindezekből megállapíthatóan az igényérvényesítésre az 1997. IV. negyedévi kiadások kapcsán a Ptk. 324. § /1/ bekezdése szerinti 5 éves határidőn belül, 2002. február 8-án sor került. Perindítás esetén az elévülés megszakadása nem korlátozódik arra az összegre, amelynek megfizetése iránt a keresetet benyújtották. Ebből következően az alperesi ráfordítások perbeli érvényesítésével az alperes az elévülési időt a Ptk. 327. § /1/ bekezdése szerint megszakította (A Polgári Törvénykönyv Magyarázata I. kötet 1170. old. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft Budapest 2004). A felperes alaptalanul hivatkozott fellebbezésében arra, hogy a 128.239.979 forintos alperesi ráfordítással kapcsolatos alperesi magánszakértői állításokat ("G"-féle magánszakértői vélemény) az igazságügyi szakértői vélemény nem támasztotta alá. A 15. sorszám alatt csatolt "G" által készített magánszakértői vélemény a tartalmában a felperes által sem vitatott alperesi bizonylatok alapján jutott arra a megállapításra, hogy az alperes 46.403.479 forintot teljesített a felperes helyett a felperesi önkormányzat működtetésével kapcsolatban, valamint az 1997. IV. negyedévre a felperes területére eső, az alperes által finanszírozott beruházások értéke 81.836.500 forint. Az igazságügyi szakértői vélemény a magánszakértői véleményt úgy értékelte, hogy „A "G" igazságügyi könyvszakértő által kibocsátott szakvéleményt - amennyiben az valós és hiteles adatokból készült - elfogadhatónak és megfelelőnek tartjuk, a vagyonmegosztásba azonban, semmilyen módon nem keveredhet a könyvileges értéken kívül másfajta értékadat. A fentiekből következik, hogy a "G" szakértő által elkészített szakvéleményt figyelmen kívül

kell hagyni a jelen eljárásban." (55. sorszám alatti szakvélemény 17. old.) Figyelemmel arra is, hogy a "G"-féle magánszakértői vélemény szerinti alapadatokat a felperes nem vitatta, az igazságügyi szakértői véleményből az következik, hogy a vagyontörség megosztását meghaladóan előterjesztett, jogalap nélküli gazdagodásra alapított alperesi igény a magánszakértői véleménnyel és az igazságügyi szakértői véleménnyel bizonyított.

Az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a ... igényből a felperest mindössze 12.537126 forint illeti meg. A kárpótlási jegyek a vagyontörség megszüntetésének 1997. szeptember 30-i időpontjában már az alperes által felvételre kerültek a letétből, figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság Pfv.X.22.329/2005/5. számú végzésében és a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.398/2007/5. számú ítéletében írtakra. Ebből következően azok az 1997. szeptember 30-án fennálló közös vagyon részét képezték, azok a közös vagyoni jutón belül elszámolásra kerültek. Az alperes az általa hivatkozott, a jogerős ítélet szerinti 6.600.000 forintot meghaladó ügyvédi költség kifizetését igazolta. Az okirati bizonyítékokkal szemben a felperes ellenbizonyítással nem élt, s arra sem hivatkozott, hogy a jogi képviselő és az alperes között fennálló további jogviszony(ok)ra is tekintettel került volna sor az alperesi teljesítésre. Ezért a kifizetett perköltség olyan passzívum, amely a megítélt összeggel szemben az alperes részéről ráfordításként elszámolható. Az, hogy e ráfordítás mennyiben volt szükséges, a kikötött ügyvédi díj mennyiben volt eltúlzott, a felperesnek okozott túlzott költség mint kár címén előterjesztett igény kapcsán lenne vizsgálható, ilyen kereseti kérelem azonban nem került a jelen perben előterjesztésre.

Mindezekre figyelemmel a felek között a vagyontörség megosztása és a jogalap nélküli gazdagodás címén előterjesztett igények elszámolása a következőképpen alakul:

A közös vagyon megosztása alapján a felperes köteles megfizetni 56.723.643 forintot, mert ennyivel többet kapott a jutójánál. A ...-ral kapcsolatos felperesi igény 12.537126 forint erejéig alapos, ezzel szemben számolandó el a japán hitellel összefüggésben az alperesnek a Ptk. 361.§ /1/ bekezdés szerint járó 18.200.000 forint. E két igény különbözete az alperest megillető 5.662.874 forint. Az alperes által a felperes helyett megfizetett működtetési és településfejlesztési költségek címén ugyancsak a Ptk. 361.§ /1/ bekezdés alapján a felperes 46.403.479 forintot valamint további 81.836.500 forintot, azaz összesen 128.239.979 forintot köteles megfizetni.

Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § /2/ bekezdése szerint részben megváltoztatta, és a felperes által az alperesnek

fizetendő marasztalás tőkeösszegét 190.626.496 forintra felemelte. Az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 301. § /1/ bekezdését 2013. július 1. napjával módosító 2013. évi XXXIV. törvény 14. § /10/ bekezdés d./ pontjában írtakra figyelemmel a felperes kamatfizetési kötelezettségét pontosította azzal, hogy az elsőfokú ítéletben írtakhoz képest a kamatfizetés kezdő időpontjaihoz rendelt részösszegeknél a közös vagyon megosztásából eredő igény összege 56.723.643 forint, így ezen összeg után kell 2001. november 6. napjától a felperesnek kamatokat fizetnie.

Az elsőfokú eljárásban a felperes a saját kereseti kérelme vonatkozásában teljes mértékben pervesztesnek, az alperes a viszontkereset vonatkozásában 39 %-ban pernyertesnek bizonyult. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság által a felperesi pertárgyérték után figyelembevett ügyvédi munkadíjat, vagyis 15.000.000 forintot a felperes köteles az alperesnek megfizetni. Az alperesnél figyelembevett 10.000.000 forintos perköltségből az alperesnek 3.900.000 forint jár, illetőleg ezen összegből 6.100.000 forintot ő lenne köteles a felperesnek megfizetni. Így az alperesnek járó ügyvédi költség 18.900.000 forint, a felperesnek járó ügyvédi költség 6.100.000 forint, a különbség, amelyet a felperes az alperesnek köteles megfizetni Áfa nélkül 12.800.000 forint, Áfa-val együtt 16.256.000 forint. A hatályon kívül helyezés folytán az alperes javára megítélt perköltség 39 %-át, vagyis 468.000 forintot, valamint az alperes által előlegezett szakértői díj 39 %-át, vagyis 172.575 forintot ugyancsak a felperes köteles az alperesnek megfizetni, így az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összege a Pp. 81. § /1/ bekezdésére figyelemmel 16.896.575 forint.

A másodfokú eljárásban a felperesi pertárgyérték 734.723.828 forint, az alperesi pertárgyérték 189.683.584 forint. A másodfokú eljárásban a saját fellebbezése vonatkozásában a felperes teljes mértékben pervesztes, az alperes a saját fellebbezése 20 %-ában pernyertes. Az ítéletábra Áfa nélkül a felperesi fellebbezési pertárgyérték után számítandó ügyvédi munkadíjat 9.500.000 forintban, az alperesi pertárgyérték után teljes pernyertességre az alperesnek járó ügyvédi munkadíjat 2.500.000 forintban állapította meg a 12/1991. (IX.29.) IM rendelet alapján. A felperes köteles az alperesnek megfizetni a felperesi pertárgyérték után járó 9.500.000 ügyvédi munkadíjat, ebből kell levonni a teljes pernyertességre számolt 2.500.000 forintos alperesi ügyvédi munkadíjnak a felperest megillető 60 %-át (a 20 %-os pernyertességre figyelemmel 0,8 - 0,6), vagyis 1.500.000 forintot, így a másodfokú eljárásban a felperes által fizetendő Áfa nélküli ügyvédi munkadíj összege 8.000.000 forint, Áfa-val együtt 10.160.000 forint.

A feljegyzett fellebbezés illetéket az 1990. évi XCIII. törvény 5. § /1/ bekezdés b./ pontja alapján az állam viseli.

Győr, 2015. évi december hó 3. napján

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Szalay Róbert sk.
előadó bíró

Dr. Sarmon Hedvig sk.
bíró

Kiadmány hiteléül:

Kiadó